

nyskapande i blickfånget

en utredning om begreppet nyskapande

av Eva Skarp, Uppsala

Utredningen är gjord på uppdrag av Stiftelsen framtidens kultur i samband med praktiskarbete inom ramen för studier vid Institutionen för kultur- och biblioteksstudier, Uppsala universitet.Handledare Birgitta Persson, Stiftelsen framtidens kultur.

innehåll

Innehåll	2
Inledning	3
Nyskapande förnyelse	4
Nyskapande verksamhets-, organisations- och produktutveckling	4
Nyskapande samhällsutveckling	5
Nyskapande regional utveckling	6
Nyskapande kreativitet	6
Nyskapande tradition	7
Utredning	8
Teater, musik, musikteater, dans	8
Film, video, foto	9
Bildkonst, form/design, konsthantverk, hemslöjd	9
Bibliotek, litteratur, tidskrifter	10
Museer	10
Kulturmiljövård och kulturturism	10
Arkiv, släktforskning samt språk- och folkminnen	11
Övrigt	11
Totalt	12
Avslutande diskussion	12
Källor	14

inledning

Denna utredning syftar till att undersöka och utveckla begreppet nyskapande. Stiftelsen framtidens kultur har som riktlinje att prioritera nyskapande kulturprojekt och med 1999 års ansökningar som grund har jag studerat på vilket sätt ansökningarna framhäver projekten som nyskapande. Eftersom varje tidsepok och samhälle myntar sina egna ord och uttryck inleder jag med en allmän reflektion av ordets skilda innebörder.

Begreppet nyskapande är relativt och innebörden förändras i takt med att samhället förändras. Likt alla ord som förändras över tiden, saknas en lagbundenhet mellan nyskapande och dess betydelse. Ordet är situationsbundet och används olika av olika människor. Följaktligen har begreppet ”nyskapande projekt” skilda innebörder beroende på vem som beskriver eller bedömer graden av nyskapande i projektet.

Varje projekt som genomförs verkar under olika förhållanden och förutsättningar, vilket gör alla projekt till nyskapande i någon mån, både när man ser till det omedelbara resultatet och till ringarna på vattnet. På samma sätt finns det i nyskapande projekt någon form av upprepning. Det kan gälla metod, teknik eller medium. Förbindelsen till tidigare kultursatsningar kan även bygga vidare på lärdomar man dragit av tidigare projekt.

Förnyelse inom den traditionella kultursektorn sker i många fall genom att konstnärer vänder sig mot rådande kvalitetsuppfattningar och trender. Nyskapande bryter gärna det konventionella och vedertagna. Är nyskapande det som spränger gränser, det som utmanar invanda föreställningar? Eller är det sådant vi inte förstår, sådant som chockerar?

Akten ”att skapa” betyder att frambringa ur intet, att forma, att ge upphov till. I begreppet nyskapande lägger man emellertid in ytterligare aspekter såsom förnyelse och regional utveckling. Således har jag gjort följande indelningar: förnyelse, verksamhets-, organisations- och produktutveckling, samhällsutveckling, regional utveckling, kreativitet samt tradition.

nyskapande

förnyelse

Varje konstform genomgår en tidsenlig utveckling. Med tiden kommer nya intryck, vilka också söker nya uttryck. En kort tillbakablick på det senaste seklet visar hur riktningar skiftar och avlöser varandra. Modernismen, som de flesta anser började omkring mitten på 1800-talet, karakteriserades av ett erkännande av paradoxer, utforskande av gränser, reflektion och en estetisk självmedvetenhet. Efter modernismen följde postmodernismen, vilken kan ses som en otålig reaktion mot det som den ansåg vara en förstelnad, institutionaliserad modernism. Med sitt sökande efter mer radikala former kännetecknas postmodernismen av stilistisk lössläpplighet och ett bekräftande av eklekticismen. Vidare präglas den av en alltmer påtaglig gränsupplösning mellan dels finkultur och populärkultur, dels vardagsliv och estetik.

På sådant sätt förändras våra kulturella värderingar. Nya kulturella uttryck är vanligen en reaktion på gamla uttryck och det som upplevs som förstelnat får ge vika för något nyskapande. Hand i hand med dessa kulturella idéströmningar går de konstnärliga uttrycksformerna. Som ett led i önskan att finna nya sätt att förmedla budskap uppkommer nya arbetsmetoder, material och tekniker.

Förnyelse och nyskapande ligger även i framförandet, vilket kan illustreras av Cirkus Cirkör. Deras verksamhetsområde, nycirkus, har utvecklats till en genre som både vänder sig till en ny generation och arbetar med nya pedagogiska metoder. En del i förnyelseprocessen är att ämnen breddas och får nya innehåll. Formgivning, till exempel, är inte längre bara funktionell och estetisk, utan kan lika gärna kommunicera moral och symbolik.

nyskapande

verksamhets-, organisations- och produktutveckling

Utvecklingen av en ny produkt ses i de flesta fall som nyskapande, till exempel en musikers nyproducerade CD eller framställningen av en CD-rom. Verksamhetsutveckling sker av befintlig verksamhet, exempelvis genom att ge bibliotek nya funktioner och nya möjligheter.

Organisationer som satsar på nyskapande former för verksamheten gör det i regel för att motverka att arbetssättet blir för enkelspårigt och stelt. I motsats till vad man

beskriver som ett slentrianmässigt arbetssätt satsar man på nyskapande projekt. Om organisationens eller företagets projektresultat sedan ska integreras i den kontinuerliga verksamheten förutsätts att experiment och kreativitet kombineras med uppprepande moment från tidigare projekt eller från den kontinuerliga verksamheten. En stark fokusering på enbart nyskapande kan leda till brister i effektivitet som en följd av uteblivna skalfördelar, exempelvis inom kulturindustrin. Ibland syftar utvecklingsarbetet i huvudsak till att främja ett processtänkande och då ses de nyskapande momenten som en del av den regelbundna verksamheten.

Vidare kan nyskapande utvecklingsprojekt användas som en motivationsfaktor. Studier av kulturprojekt visar nämligen att ju mer extraordinärt och nyskapande ett projekt är, desto roligare och intressantare upplever deltagarna att arbetet är.

nyskapande samhällsutveckling

Samhället är i ständig förändring och det påverkar de förutsättningar under vilka vi lever och verkar. Exempelvis har mekanik bytts mot elektronik, vilket har fått enorma konsekvenser för vårt leverne. Annorlunda sätt att leva skapar i sin tur nya behov och nya frågeställningar, då människan alltid söker sammanhang och bekräftelse från omvärlden. Följden blir att det uppstår nya behov även för de kulturella uttrycksformerna.

Fantasifullhet och kreativitet nyskapar och vitaliserar samhället. Med de snabba förändringar som dagens samhälle genomgår är skaparförmåga och initiativkraft viktiga redskap för att kunna anpassa sig till utvecklingen. De som inte uttrycker sig lika optimistiskt om samhällets utveckling (bl.a. Lyotard) vill emellertid inte längre benämna utveckling och nyskapande som framsteg. Utvecklingen har fått sitt eget liv. Den motsvarar inte längre lösningar på människans behov, utan fortgår helt utan vår inverkan. Mänskligheten har gått in i ett tillstånd av tillfredsställelse, med ett konstant behov av att ackumulera nya objekt. Förnyelse och förändring har blivit ett självändamål. Dagens samhälle uttrycker en sammanstrålning av, eller i alla fall ett närmande av, olika sfärer som till exempel den kulturella och den sociala, olika kunskapsområden i vardagen eller objekt och betraktare.

nyskapande

regional utveckling

Nyskapande framhävs i många fall som en viktig faktor för regional utveckling. Mot bakgrund av en ökad globalisering, EU:s utbredning och förändrade produktionsförhållanden, ter det sig allt viktigare att skapa en regional profil. Då ligger det nära till hands att göra nyskapande satsningar, såsom att grunda ett kulturcentrum eller ett nytt museum. Kultursatsningar har visat sig ha stimulerande effekter på regionens identitet såväl som på dess attraktionskraft.

Ur ett regionalt perspektiv kan en sådan projektidé vara innovativ och en vanlig motivering är just att man framhäver det nya för regionen. Man vill använda kulturprojektet för att utveckla attraktionskraften, turismen, företagsklimatet etc. Ett projekt som är nyskapande, ”aldrig har gjorts tidigare” i en region, kan emellertid redan ha genomförts i någon annan del av landet. Det betyder dock inte att projektet är mindre nyskapande för den regionen. Bedömningen är starkt knuten till sammanhanget och är beroende av vilka referenspunkter man har.

nyskapande

kreativitet

Kreativitet är ett ord som inte bara förknippas med nyskapande utan som kan sägas utgöra dess grund. Det är med hjälp av sin kreativa förmåga som människan utvecklar nya tankesätt och nya handlingsmönster. Att gynna kreativiteten gynnar således nyskapande.

Kreativitet frodas i mångsidiga miljöer med skilda värderingar och synsätt. Dessa miljöer ger i sin tur upphov till ett pluralistiskt och demokratiskt samhälle. I rapporten från Världskommissionen för kultur och utveckling *Vår skapande mångfald* betonas kreativitet och nyskapande som grundstenar för problemlösning inom alla områden samt som viktiga faktorer för både social och ekonomisk utveckling.

Nya frågeställningar som kommer av att samhället förändras kan kräva nya angreppssätt och gränsöverskridande lösningar. Kreativt tänkande underlättar hanteringen av förändring och gör att människan bättre kan anpassa sig till sin hastigt föränderliga värld.

Som ovan nämnts stimulerar nyskapande kulturprojekt kreativt arbete. Projekt som uppfattas som unika, nyskapande och skilda från övrig verksamhet ökar fallenheten att bryta invanda mönster och pröva nya metoder.

nyskapande tradition

Definitionen av ett ord innefattar ofta ett uteslutande, dvs. en beskrivning av vad ordet inte betyder, och nyskapande sätts vanligen i motsatsförhållande till tradition. Det är dock viktigt att komma ihåg att även traditioner förändras.

Skapande kan bygga på upprepning som återfinns i traditioner, konstnärliga moment eller tekniker. Kulturarv och traditioner är en kunskapsbas att se till där vårt kulturarv, både miljö och föremål, kan ge inspiration till nyskapande. Det är viktigt att bevara kulturarvet eftersom det inte går att återfå om det går förlorat, men det bör även utvecklas i takt med samhället i övrigt. Bevarandet av gamla kulturhistoriska miljöer och samspelet med nya betyder mycket för den miljö vi lever i.

Förmedlingen av kulturarvet måste eventuellt ta sig nya former. Om museerna, vars ansvar är att värna om kulturarv och traditioner, ska engagera människor att ta del av och utnyttja sitt kulturarv måste det kanske till en ny metodik allteftersom samhället förändras och nya generationer tar vid. Nyskapande projekt kan spela en roll i att utveckla nya metoder.

Områden som flitigt förenar traditioner med nyskapande är hemslöjd och konsthantverk. Dessa kombinerar gamla och nya tekniker, former, material, mönster och symboler. Fyra av Konstfacks fem avgångsstudenter vid Textil Formgivning hade i år valt att arbeta med tryckta tyger. Tryck, som är en gammal traditionell teknik, användes i nya former för att i examensutställningen framställa oprövade tolkningar och spännande uttryck genom abstrakta tecken på lakan, stark indisk färgprakt och geometriska system på sammet. Studenternas arbete skulle kunna ses som ett återupplivande av en traditionell metod som under senare tid försvagats.

utredning

Syftet med denna utredning har varit att undersöka vad bidragssökarna själva lyfter fram som nyskapande element i sina projekt. Stiftelsens ansökningsblankett är utformad så att det finns ett särskilt utrymme där bidragssökaren själv får fylla i denna uppgift, varvid utredningen grundas på bidragssökarnas egna ord. Ingen tolkning av projektens grad av nyskapande har gjorts.

Utredningen är baserad på drygt 300 av årets ansökningar och urvalet har skett slumpvis. Procentuellt sett har emellertid antalet undersökta ansökningar från varje ämnesområde sammanfallit med fördelningen inom varje ämnesområde i stort. Vidare har jag delat in ansökningarna efter den ämnesrubricering som Stiftelsen framtidens kultur själv använder.

Vid sammanställningen av resultatet fann jag att man kan utröna trender inom varje ämnesområde. Dessa trender framstår mer eller mindre tydligt och jag har grupperat dem efter fyra kategorier: mycket starka tendenser, starka tendenser, tendenser och svaga tendenser. Denna indelning har gjorts för att underlätta jämförelser. Det har dock bidragit till en viss upprepning i texten. Vissa tendenser kan naturligtvis förklaras av den specifika konstformen men allmängiltiga trender kan ändå identifieras. Nedan följer en redogörelse av resultaten.

teater, musik, musikteater, dans

Inom detta ämnesområde finns det mycket starka tendenser till att beskriva nyskapande som gränsöverskridande. Man vill gärna kombinera flera konstnärliga uttryck och områden, i förhoppning om korsbefruktade resultat. Det kan till exempel röra sig om att föra samman dans, teater och konst med ny ljus- eller ljudteknik. Nyskapandet ligger i att samarbeta över konstnärsgränserna. I många ansökningar syftar det nyskapande gränsöverskridandet även på att föra samman olika åldrar eller olika kompetensnivåer.

Fortsättningsvis finns det mycket starka tendenser att lyfta fram nätverksbildande som det nyskapande i projektet. Här kan det röra sig om att bilda nätverk, såväl inom konstnärliga områden som mellan dem. Att vilja bilda nätverk mellan praktik och administration, med andra ord mellan konstnärer och kulturinstitutioner, är en stark trend som förekommer både regionalt och nationellt.

Nyskapande i betydelsen nya former och nya uttryck, har starka tendenser inom teater, musik och dans. Önskan är att utveckla nya former för den redan etablerade

konstformen eller verksamheten och bland exemplen finns digitala konstverk, spoken word och improvisationsteater. Många söker även efter att frångå det traditionella uppförandet och föra in konstformen i ett nytt sammanhang, på en ny plats.

Ytterligare definitioner av nyskapande som framträder inom denna ämnesgrupp är samarbete med skolan, regional utveckling och viljan att stärka den egna konststarten. En svag tendens, dock mer framträdande än inom något annat område, är att projektet anses nyskapande i ett sekundärt syfte, exempelvis genom att man använder konstformen för att skapa förståelse, empati och höjd självkänsla.

film, video, foto

En stark tendens inom film, video och foto är att nätverk anses vara det mest nyskapande med projekten. Dessa nätverk är framför allt inriktade på att skapa länkar mellan konstformen och arbetsmarknaden, såsom mellan unga filmare och filmbranschen.

En annan stark tendens inom denna ämnesgrupp är att peka på regional utveckling som en nyskapande effekt och man syftar då främst på att höja den regionala kompetensen och förnya regionens kulturliv. Stark är också tendensen att framhäva nya former för konstnärliga uttryck som nyskapande. Här visar man upp nya former för skapande och konstformen satt i nya sammanhang, i kombination med ny pedagogik eller nya metoder.

En tendens, dock inte lika stark som de föregående, är att se samarbete med skolan och ungdomar som någonting nytt.

bildkonst, form/design, konsthantverk, hemslöjd

Tydligare än inom något annat område finns det bland bildkonst, form/design, konsthantverk och hemslöjd mycket starka tendenser att uppfatta internationellt utbyte och samverkan som nyskapande. Det finns ingen geografisk fokusering för detta utbyte, utan projekten riktar sig till såväl grannländer som övriga världen.

Vidare finns starka tendenser att se både gränsöverskridande och nya uttrycksformer som nyskapande. Det kan vara experimentell konst eller användandet av nya material, men det kan också röra sig om nya gestaltungsformer.

Nyskapande tenderar inom denna ämnesgrupp även att inkludera CD-romtillverkning, och användning av IT. CD-romproduktionen förväntas användas i marknadsförings-syfte eller för att framhäva en konststart eller en grupp konstnärer. Med IT som det

nyskapande syftar denna grupp vanligen på att skapa en ny sajt, ett nytt galleri, eller på att använda IT i utbildningssyfte.

Bildkonst, form/design, konsthantverk och hemslöjd är den enda gruppen som lyfter fram ”tillvaratagande” och ”återuppväckande” av gammal tradition eller teknik som någonting nyskapande.

bibliotek, litteratur, tidskrifter

Det finns starka tendenser inom denna grupp att beskriva nyskapande som att upprätta något nytt. Det kan vara att grunda en ny tidskrift eller en ny biblioteksdel. Starka tendenser visar också att nyskapande i regel avser dokumentation av ett ämne som inte redan har dokumenterats.

Nyskapandet inom gruppen bibliotek, litteratur och tidskrift definieras vidare som uppmärksammandet av en ”bortglömd” eller ”utsatt” grupp, vanligen flickor, ungdomar och invandrare. Denna tendens är stark och dessutom starkare inom den här ämnesgruppen än inom någon annan.

Tendensen att se nätverksbildande som nyskapande återfinns även här, liksom IT-användning. Med IT avses huvudsakligen att lägga upp funktioner på nätet och att via elektronisk väg distanskommunicera och publicera.

museer

Bland museiprojekt finns en riktigt tydlig och stark tendens att förena tanken på nyskapande med regional utveckling. Genom att upprätta ett nytt museum, kanske tillvarata bygdens historia, så vill man stärka den regionala identiteten. Det i sig ses som en nyskapande målsättning.

Svaga tendenser finns att lyfta fram nätverksbildande och samarbete med skolan som nyskapande element i projekten.

kulturmiljövård och kulturturism

När denna grupp, kulturmiljövård och kulturturism, skall beskriva vad som karakteriserar det nyskapande i sina projekt är utan tvekan den starkaste tendensen att upprätta något nytt. Det rör sig främst om att skapa ett nytt besöksmål eller ett kulturcentrum. En ytterligare tendens, gärna förekommande i kombination med den förra, är doku-

mentering av ett nytt område. Båda tendenserna sätts därtill vanligen i samband med regional utveckling.

För övrigt märks svagare tendenser som visar att gränsöverskridande lyfts fram vid reflektion över nyskapande.

arkiv, släktforskning samt språk- och folkminnen

En av de tydliga tendenserna inom detta område är att med nyskapande i åtanke upprätta nätverk. Nätverken kan fungera som rent kompetensutbyte mellan kulturutövare och forskning eller som samverkansform mellan kulturinstitutioner och myndigheter. En annan tydlig tendens är att skapa något nytt, ofta knutet till att stärka regionen genom att i kulturprojekt levandegöra det lokalhistoriska kulturarvet. I dessa fall rör det sig i första hand om att upprätta en databas, ett nytt arkiv eller att grunda ett informationscentrum av något slag.

Fortsättningsvis finns tendenser som visar att nyskapande inom arkiv samt språk- och folkminnen kan vara att använda informationsteknik. Projekten vill skapa möjligheter att via internet ta del av arkiv, bilder och texter, etablera forskning inom elektronisk dokumentationslagring och skapa interaktiva läromedel, för att nämna några exempel.

övrigt

Under denna rubricering återfinns kulturprojekt som inte faller under någon av de ovan nämnda, t.ex. ekologi.

Inom denna allmänna grupp finns mycket starka tendenser till att framhäva nätverk som den nyskapande idén. Dessa nätverk skall främst etableras mellan kulturskaparna själva men också mellan kulturutövare och kulturinstitutioner. Därutöver finns starka tendenser till att nämna både gränsöverskridande och mötesplatser. Genomgående anses det nyskapande att föra samman områden, yrken och människor. Mötesplatserna skall främst fungera som forum för diskussioner och kreativa möten.

En tendens är att se till en utsatt grupp. Man menar att det ligger nyskapande i att lyfta fram och fokusera på en grupp som antingen har det svårt eller som inte annars får så mycket uppmärksamhet. Precis som inom gruppen bibliotek, litteratur och tidskrifter är det främst flickor, ungdomar och invandrare som avses med svaga grupper, med tillägget kvinnor. Som svaga tendenser inom denna grupp kan nämnas samarbete med skolan och byggandet av kulturhus och kulturcentra.

totalt

Om man sammanställer alla 300 ansökningar och inte delar in dem efter ämnesområde, kan man rangordna olika betydelser av nyskapande efter det som är vanligast förekommande. Då ser trenden ut som följer:

1. nätverk
2. gränsöverskridande (flera konstarter, kulturinstanser, åldrar, etc)
3. nya former (nya uttryckssätt, nya metoder, ny pedagogik)
4. skapa nytt (besöksmål, tidskrifter, museer, utställningsplatser)
regional utveckling
5. skola
6. IT (internet, sajt, tillgänglighet, marknadsföring)

avslutande diskussion

Nyskapande är ett begrepp som inte går att definiera en gång för alla. Det är ett begrepp som befinner sig i ständig förändring. Vad som anses vara nyskapande i dagens samhälle kommer inte att vara det i morgondagens. Vidare är det ett högst individuellt begrepp, vilket leder till en känslighet när det ska bedömas. Vad som är nyskapande för vissa personer, företag eller regioner är inte alltid det för andra.

Det är intressant att undersökningen visade att gruppen bildkonst, form/design, konsthantverk och hemslöjd mest aktivt av alla konstområden vill söka sig utåt, internationellt. Konsten har emellertid alltid tagit aktiv del i formulerandet av samtidsfrågor och en stor del av dagens frågor har internationell prägel. Dessutom har bildspråkets betydelse för internationell kommunikation ökat, inte minst via TV och massmedia.

Som kontrast visade det sig att samma grupp är det enda området som ser tillvaratagandet av gamla traditioner som nyskapande. Visst kan det höra ihop med att hemslöjd och konsthantverk är starkt knutna till traditioner, men det finns fler områden som har traditioner att vårda. Teater och dans kännetecknas i stället av en strävan efter gränsöverskridande och att finna nya uttrycksformer. Denna skillnad behöver inte bero på olika närhet till traditioner utan på att teater, musik och dans inte ser traditionsbevarande som något nyskapande.

Främst handlar det om att främja ett tänkande där traditioner respekteras samtidigt som det finns en öppenhet för nya lösningar och nya synsätt. Allt behöver inte förändras, men det gäller att se när förändringar behövs. Man får inte vara låst i ett visst arbetsmönster.

Utredningen tydliggör att en stor del av ansökningarna framhäver gränsöverskridande och nätverksbildande mellan konstnärer, kulturinstitutioner, forskning och näringsliv. Det tyder på att man upptäckt vikten av, och framför allt fördelarna med, samarbete och samverkan. Kan dessa områden befrukta varandra och kan man få till stånd ett ömsesidigt samspel, får kreativiteten och nyskapandet utvecklingskraft inom alla fält.

Kulturellt nyskapande i samhället handlar inte alltid om ”nytt” skapande. Det är möjligt att gränsöverskridandet och nätverkstänkandet kan ha växt fram ur samhällets ökande behov av att effektivisera och utveckla det befintliga. Höga krav på återhållsam resurshantering aktualiserar behovet av nätverk, samarbete och framför allt samfinansiering. Hur man än använder ordet är det emellertid viktigt att man reflekterar över vilken innebörd man ger begreppet. Annars blir nyskapande lätt ett honnörsord utan mening.

Avslutningsvis har jag funnit att många av projekten framhäver nyskapande på ett sätt som lägger betydelsen i själva målet (museum eller kulturcentrum). Lika viktigt är dock att se till nyskapande när det gäller metoden. För vare sig det är fråga om att stärka en regional identitet eller att utveckla samhället gäller det att skapa förutsättningar för att en dynamisk utveckling ska kunna äga rum. Nyskapande tankesätt och utvecklandet av nya metoder måste kombineras med en tillgång till mötesplatser och fungerande nätverk. Dessa får dock inte ses som statiska, utan förutsätter en rörlighet och en vilja att skapa nya kontakter. I ett dynamiskt och rörligt samhälle finns en inneboende kraft för nyskapande.

Eva Skarp i juni 1999

källor

Jag har läst och inspirerats av följande skrifter:

Alltid kulturår, Rapport och kommentarer från arbetsgruppen KULTUR i hela landet, Kulturdepartementet

Efter konstens alla regler, Östgötsk kulturpolitik inför 2000-talet

Kultur för regional tillväxt, Kulturdepartementet

Kultursociologi, Fredrik Miegel

Kultur som resurs, Om den lokala kulturpolitikens möjligheter, Svenska Kommunförbundet

Kulturrådet informerar: 2/98, 3/98, 5/98, 10/99

Modernitetens följder, Anthony Giddens

Myter om projekt, Jesper Blomgren

Postmodernist Culture, Steven Connor

Prop.1996/97:3, *Kulturpolitik*

Prop. 1998/99:114, *Kulturarv- kulturmiljöer och kulturföremål*

SOU 1995:84, *Kulturpolitikens inriktning*

Vår skapande mångfald, Världskommissionen för kultur och utveckling

Jag har tagit del av följande utställning respektive hemsida:

Utställning för kandidatexamen, Textil Formgivning 1999, Konstfack, 19-25/4

www.konstfack.se/default.html, 10/5 kl.14.25